

Republika e Kosovës
Republika Kosova
Republic of Kosovo

Zyra Kombëtare e Auditimit
Nacionalna Kancelarija Revizije
National Audit Office

RAPORTI I AUDITIMIT PËR PASQYRAT FINANCIARE VJETORE TË KOMUNËS SË VUSHTRRIË PËR VITIN 2021

Prishtinë, maj 2022

PËRMBAJTJA E RAPORTIT

- 1 Opinioni i Auditimit
- 2 Gjetjet dhe rekomandimet
- 3 Informacion i përmbledhur për planifikimin dhe realizimin e buxhetit
- 4 Progresi në zbatimin e rekomandimeve

Shtojca I: Letër konfirmimi

Shtojca II: Shpjegim lidhur me llojet e të ndryshme të opinioneve të aplikuara nga ZKA dhe pjesëve të tjera të Raportit të Auditimit

1 Opinioni i Auditimit

Ne kemi përfunduar auditimin e pasqyrave financiare të Komunës së Vushtrrisë për vitin e përfunduar më 31 Dhjetor 2021, në përputhje me Ligjin për Zyrën Kombëtare të Auditimit të Republikës së Kosovës dhe Standardet Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit (SNISA). Auditimi është kryer për të na mundësuar të shprehim opinionin për pasqyrat financiare dhe konkluzionin për pajtueshmërinë me autoritetet.¹

Opinion i kualifikuar për pasqyrat financiare vjetore

Ne i kemi audituar pasqyrat financiare vjetore të Komunës së Vushtrrisë (VU), të cilat përmbajnë pasqyrën e pranimeve dhe pagesave në para të gatshme, raportin e ekzekutimit të buxhetit si dhe shënimet shpjeguese për pasqyrat financiare, përfshirë përmbledhjen e politikave të rëndësishme të kontabilitetit dhe raportet tjera², për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2021.

Sipas opinionit tonë, përveç ndikimit të çështjeve të përshkruara në paragrafin për Bazën për Opinion të Kualifikuar, Pasqyrat Financiare Vjetore të Komunës së Vushtrrisë, prezantojnë një pamje të drejtë dhe të vërtetë në të gjitha aspektet materiale, në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Kontabilitetit për Sektorin Publik, sipas kontabilitetit të bazuar në para të gatshme.

Baza për Opinion të Kualifikuar

- A1 Llogaritë e Arkëtueshme janë nënvlerësuar për 199,290€. Nga kjo vlerë salldot në taksën për inkasimin e mbeturinave janë nënvlerësuar për 158,692€ poashtu salldot nga shfrytëzimi i pronës publike janë nënvlerësuar për 40,598€.
- A2 Keqklasifikimi i shpenzimeve nëpër kategoritë ekonomike, ishte në vlerë 148,241€: prej tyre 94,601€ nga kategoria e Investimeve Kapitale janë paguar Mallra dhe Shërbime dhe 53,640€ nga kategoria e Mallrave dhe Shërbimeve janë paguar Subvencione dhe Transfere.

Më gjerësisht shih nënkapitullin 2.1 Çështjet që ndikojnë në opinion të auditimit

Auditimi është kryer në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit (SNISA). Sipas këtyre standardeve, përgjegjësitë tona janë përshkruar më poshtë tek pjesa e raportit 'Përgjegjësitë e Auditorit për Auditimin e Pasqyrave Financiare'. Në përputhje me ONISA-P-10, SNISA 130, Kodin e Etikës së ZKA-së, si dhe kërkesat e tjera relevante për auditimin e PFV-ve të organizatave buxhetore, ZKA-ja është e pavarur nga subjekti i auditimit. Besojmë se dëshmitë e auditimit që kemi marrë janë të mjaftueshme dhe të duhura për sigurimin e bazës për opinion.

Konkluzion për pajtueshmërinë

Ne kemi audituar nëse proceset dhe transaksionet përcjellëse janë në pajtueshmëri me kriteret e përcaktuara të auditimit që burojnë nga legjislacioni i zbatueshëm për subjektin e audituar në kontekstin e përdorimit të burimeve financiare.

Sipas mendimit tonë, përveç ndikimeve të çështjeve të përshkruara në seksionin Baza për Konkluzion të pajtueshmërisë, transaksionet e kryera në procesin e ekzekutimit të buxhetit Komunës së Vushtrrisë kanë qenë, në të gjitha aspektet materiale, në përputhje me kriteret e përcaktuara të auditimit që burojnë nga legjislacioni i zbatueshëm për subjektin e audituar në kontekstin e përdorimit të burimeve financiare.

Baza për konkluzion

- A3 Mos-vazhdimi i sigurisë së ekzekutimit konform periudhës së zbatimit të kontratës në vlerë 303,273€.
- A4 Angazhimi i punonjësve pa procedura për shërbime të veçanta në vlerë 150,071€.
- A5 Mos pagesa e faturave brenda afatit ligjor në vlerë 90,357€.
- A6 Vlerësimi i tenderit për zgjerimin e rrejtit të ndriqimit publik, në vlerë të kontratës 94,121€, ishte përzgjedh kompania që nuk ka plotësuar kriterin për inxhinjer të elektroteknikës të drejtimit tensioni i ulët.
- A7 Pranimi i shërbimeve para krijimit të urdhërblertes në vlerë 37,908€, ishin jo në pajtim me rregullën financiare nr.01/2013.
- A8 Në kontratën për kryerjen e shërbimeve komunale, janë paguar 5,368€ më shumë se sa shuma mujore e përcaktuar me marrëveshje.

Më gjerësisht shih nënkapitullin 2.2 Çështjet që ndikojnë në konkluzionin e pajtueshmërisë

Auditimi është kryer në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit (SNISA). Sipas këtyre standardeve, përgjegjësitë tona janë përshkruar më poshtë tek pjesa 'Përgjegjësitë e Auditorit për Auditimin e Pasqyrave Financiare'. Në përputhje me ONISA-P-10, SNISA 130, Kodin e Etikës së ZKA-së, si dhe kërkesat e tjera relevante për auditimin e PFV-ve të organizatave buxhetore, ZKA-ja është e pavarur nga subjekti i auditimit. Besojmë se dëshmitë e auditimit që kemi marrë janë të mjaftueshme dhe të duhura për sigurimin e bazës për konkluzion.

Përgjegjësitë e Menaxhmentit dhe të organeve drejtuese/qeverisëse për pasqyrat financiare vjetore

Kryetari i Komunës është përgjegjës për përgatitjen dhe prezantimin e drejtë të Pasqyrave Financiare sipas Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit në Sektorin Publik - Raportimi Financiar bazuar në Kontabilitetin e Parasë së Gatshme. Po ashtu, Kryetari i Komunës është përgjegjës edhe për vendosjen e kontroleve të brendshme, të cilat i përcakton si të nevojshme për të mundësuar përgatitjen e Pasqyrave Financiare, pa keq deklarime materiale të shkaktuara, qoftë nga mashtrimi apo gabimi. Kjo përfshinë përmbushjen e kërkesave që burojnë nga Ligji nr. 03/L-048 për Menaxhimin e Financave Publike dhe Përgjegjësitë dhe Rregullorja nr. 01/2017 për Raportim Vjetor Financiar nga Organizata Buxhetore.

Kryetari i Komunës është përgjegjës për të siguruar mbikëqyrjen e procesit të raportimit financiar të Komunës së Vushtrrisë.

Përgjegjësia e Menaxhmentit për Pajtueshmërinë

Menaxhmenti i Komunës së Vushtrrisë është gjithashtu përgjegjës për përdorimin e burimeve financiare të Komunës së Vushtrrisë në përputhje me Ligjin për Menaxhimin e Financave Publike dhe Përgjegjësinë dhe të gjitha rregullat dhe rregulloret e tjera të zbatueshme.³

Përgjegjësia e Auditorit të Përgjithshëm për auditimin e PFV-ve

Objektivat tona janë të ofrojmë siguri të arsyeshme nëse pasqyrat financiare si tërësi nuk përmbajnë keq-deklarime materiale, qoftë për shkak të mashtrimit ose gabimit dhe të hartojmë një raport të auditimit që përfshin opinionin tonë. Siguria e arsyeshme është siguri e nivelit të lartë, por nuk është një garanci se një auditim i kryer në përputhje me SNISA-t do të zbulojë çdo keq-deklarim material që mund të ekzistojë. Keq-deklarimet mund të vijnë nga mashtrimi ose gabimi dhe konsiderohen materiale nëse, individualisht ose si tërësi, në mënyrë të arsyeshme pritet të ndikojnë në vendimet ekonomike të përdoruesve të marra në bazë të këtyre pasqyrave financiare.

Objektivi ynë është gjithashtu të shprehim një konkluzion të auditimit për pajtueshmërinë e autoriteteve përkatëse të Komunës së Vushtrrisë me kriteret e përcaktuara të auditimit që burojnë nga legjislacioni i zbatueshëm në kontekstin e përdorimit të burimeve financiare, lidhur me subjektin e audituar.

Si pjesë e auditimit në përputhje me Ligjin për ZKA dhe SNISA-të, ne ushtrojmë gjykim dhe skepticism profesional gjatë gjithë auditimit. Ne gjithashtu:

- Identifikojmë dhe vlerësojmë rreziqet e keq-deklarimit material të pasqyrave financiare, qoftë për shkak të mashtrimit ose gabimit, hartojmë dhe kryejmë procedurat e auditimit që i përgjigjen atyre rreziqeve, dhe marrim dëshmi të auditimit që janë të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të siguruar bazën për opinionin. Rreziku i mos zbulimit të një keq-deklarimi material që rezulton nga mashtrimi është më i lartë sesa për atë që rezulton nga gabimi, pasi mashtrimi mund të përfshijë manipulim, falsifikim, lëshime të qëllimshme, keq përfaqësime ose anashkalim të kontrolleve të brendshme.
- Identifikojmë dhe vlerësojmë rreziqet e mos-pajtueshmërisë me autoritetet, qoftë për shkak të mashtrimit ose gabimit, hartojmë dhe kryejmë procedurat e auditimit që janë përgjegjëse ndaj atyre rreziqeve, dhe marrim dëshmi të auditimit që janë të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të siguruar bazën për konkluzionin tonë për pajtueshmërinë me autoritetet. Rreziku i mos zbulimit të një rasti të mos pajtueshmërisë me autoritetet që vjen nga mashtrimi është më i lartë sesa për atë që rezulton nga gabimi, pasi mashtrimi mund të përfshijë manipulim, falsifikim, lëshime të qëllimshme, keq përfaqësime ose anashkalim të kontrollit të brendshëm.
- Sigurohemi ta kuptojmë kontrollin e brendshëm relevant për auditimin, për t'i hartuar procedurat e auditimit që janë të përshtatshme, por jo me qëllim të shprehjes së një opinionimi mbi efektivitetin e kontrollit të brendshëm të Komunës së Vushtrrisë.
- Vlerësojmë përshtatshmërinë e politikave të kontabilitetit të përdorura dhe arsyeshmërinë e vlerësimeve të kontabilitetit dhe shpalosjet e ndërlidhura të bëra nga menaxhmenti.

- Vlerësojmë prezantimin e përgjithshëm, strukturën dhe përmbajtjen e pasqyrave financiare, përfshirë shpalosjet, për t'u siguruar se pasqyrat financiare paraqesin transaksionet dhe ngjarjet themelore në mënyrë të drejtë dhe të saktë.

Ndër të tjera, ne komunikojmë me menaxhmentin dhe ata që janë përgjegjës për qeverisjen edhe në lidhje me fushëveprimin dhe kohën e planifikuar të auditimit dhe gjetjet e rëndësishme të auditimit, përfshirë ndonjë mangësi domethënëse në kontrollin e brendshëm që ne e identifikojmë gjatë auditimit.

Nga çështjet e komunikuar me menaxhmentin, ne përcaktojmë ato çështje që ishin më të rëndësishme në auditimin e Pasqyrave Financiare të periudhës aktuale dhe që cilësohen si çështje kyçe të auditimit. Raporti i auditimit publikohet në ueb faqen e ZKA-së, me përjashtim të informacioneve që klasifikohen si senzitive apo për shkak të ndalesave të tjera ligjore e administrative, në pajtim me legjislacionin në fuqi.

2 Gjetjet dhe rekomandimet

Gjatë auditimit, kemi vërejtur fusha për përmirësim të mundshëm, përfshirë këtu kontrollin e brendshëm, të cilat janë paraqitur më poshtë për shqyrtimin tuaj në formë të gjetjeve dhe rekomandimeve. Procesi i raportimit në komunë është përcjellur me mangësi, kjo është vërejtur edhe me rastin e përgatitjes së PFV-të të cilat kishin edhe gabime tjera, të cilat janë vërejtur gjatë auditimit dhe pas sugjerimeve tona janë bërë korigjimet e mundshme. Megjithatë çështjet që ndërlidhen me Llogaritë e Arkëtueshme (LI.A) dhe Keqklasifikimet, janë paraqitur jo saktë dhe drejtë në PFV. Gjetjet dhe rekomandimet kanë për qëllim të bëjnë korigjimin e nevojshëm të informacionit financiar të paraqitur në pasqyrat financiare, duke përfshirë shpalosjet në formë të shënimeve shpjeguese dhe të përmirësojnë kontrollet e brendshme lidhur me raportimin financiar dhe pajtueshmërinë me autoritetet në lidhje me menaxhimin e fondeve të sektorit publik. Ne do t'i shqyrtojmë këto rekomandime gjatë auditimit të vitit të ardhshëm.

Ky raport ka rezultuar me 21 rekomandime, prej tyre dymbëdhjetë (12) janë rekomandime të reja dhe 9 rekomandime të përsëritura.

Derisa për statusin e rekomandimeve të vitit paraprak dhe nivelin e zbatimit të tyre, shih kapitullin 4.

2.1 Çështjet që ndikojnë në opinionin e auditimit

Çështja A1 - Shpalosje jo e saktë e vlerës së llogarive të arkëtueshme në PFV

Gjetja

Sipas Rregullores së MF Nr. 01/2017 për Raportim Vjetor Financiar nga Organizatat Buxhetore, neni 16, citon që OB që mbledhin të hyra, janë të detyruara të mbajnë regjistra të të hyrave të mbledhura dhe shumat e faturuara e të pa arkëtuara. Të arkëtueshmet shpalosen në raportin vjetor financiar në tabelën përkatëse sipas llojit të hyrave.

- Bazuar në PFV dhe shënimeve për të arkëtueshmet kemi identifikuar se:
- Saldot e LI.A për taksën për inkasimin e mbeturinave është nënvlerësuar për 158,692€; dhe
- Saldot e LI.A nga shfrytëzimi i pronës publike janë nënvlerësuar për 40,598€.

Kjo ka ndodh pasi që zyrtarët përgjegjës për menaxhimin e LI.A nga taksa për inkasimin e mbeturinave, i kanë paraqitur në PFV lirimet nga taksa për raste sociale të cilat i kanë zbritur nga sistemi manualisht, përderisa në sistemin që menaxhohet nga komuna, faturimi është evident. Kjo ka shkakuar mospërputhje mes PFV dhe shënimeve të Komunës. Si dhe mosvendosja e mekanizmave adekuate për harmonizimin e regjistrave nga drejtoritë përkatëse me ZKF- në.

Ndikimi

Dobësitë e identifikuar në shpalosjet e llogarive të arkëtueshme, ndikojnë në prezantimin e informatave jo të sakta për vlerën e tyre në PFV, të cilat mund të kenë ndikim negativ në vendimarrjen e menaxhmentit dhe jo transparencë ndaj palëve të interesit.

Rekomandimi A1 Kryetari duhet të sigurojë se zyrtarët përgjegjës mbajnë evidenca të sakta për Llogaritë e Arkëtueshme në mënyrë që prezantimi i tyre në Pasqyra Financiare Vjetore të jetë i saktë dhe i drejtë.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

Çështja A2 - Keqklasifikim i shpenzimeve

Gjetja Ligji Nr. 07/L-041 për Buxhetin e Republikës së Kosovës për vitin 2021, si dhe plani kontabël definojnë qartë se shpenzimet duhet të ndodhin nga kategoritë adekuate ekonomike. Gjithashtu UA Nr. 19/2009 për planin kontabël, neni 8.1 dhe 8.3 kanë përcaktuar qëllimin dhe strukturën e planit kontabël, si dhe klasifikimin ekonomik të shpenzimeve të cilat duhen të bëhen sipas kodeve dhe kategorive të caktuara ekonomike.

Në katër mostrat e testuara nga kategoria e Investimeve Kapitale në vlerë 94,601€, kemi identifikuar se janë keqklasifikuar shpenzimet për këtë kategori. Këto shpenzime janë paguar nga kategoria e Investimeve Kapitale, përderisa janë pajisje nën 1,000€ që i takojnë kategorisë Mallra dhe Shërbime.

Në pesë mostrat tjera të testuara nga kategoria e Mallrave dhe Shërbimeve në vlerë 53,640€, kemi identifikuar se shpenzimet që janë paguar nga kategoria e Mallrave dhe Shërbimeve, për shpenzime të varrimit për qytetarët në bazë të Memorandumit të Mirëkuptimit, i takojnë kategorisë Subvencione dhe Transfere.

Keqklasifikimi ka ndodh për shkak të planifikimit jo adekuat të shpenzimeve sipas kodeve ekonomike.

Ndikimi Klasifikimet ekonomike jo të sakta prezantojnë pamje jo të drejtë të shpenzimeve në PFV, duke mbivlerësuar/nënvlerësuar kategorinë ekonomike të shpenzimit, dhe nuk pasqyrojnë drejtë informacionet për kategoritë përkatëse të shpenzimeve.

Rekomandimi A2 Kryetari duhet të sigurojë që janë ndërmarrë të gjitha veprimet që shpenzimet të planifikohen në ndarjet/kategoritë adekuate të buxhetit (apo të ridestinohen mjetet kur është e nevojshme dhe e mundshme), dhe që pagesa e regjistrimi i shpenzimeve të bëhet në mënyrë të drejtë dhe saktë sipas kodeve ekonomike adekuate.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

2.2 Çështjet që ndikojnë në konkluzionin e pajtueshmërisë

Çështja A3 - Mos-vazhdimi i sigurisë së ekzekutimit konform periudhës së zbatimit të kontratës

Gjetja Rregullat dhe Udhëzuesi Operativ për Prokurimin Publik, neni 30 përcakton:
 “Siguria e ekzekutimit është paraparë të mbështetë përmbushjen e kontratës. Shuma e sigurimit të ekzekutimit do të jetë e barabartë me të paktën 10% të vlerës së kontratës. Sigurimi i ekzekutimit do të mbetet valid për një periudhë prej tridhjetë (30) ditë pas kompletimit të kontratës”. Po të njëjtin obligim ligjor komuna e kishte përfshirë edhe te kushtet e veçanta të kontratave.

Në tre mostra të identifikuara të vonesave në kryerjen e punimeve, zyrtarët përgjegjës, përkatësisht zyra e prokurimit nuk kishte kërkuar vazhdimin e sigurimit të ekzekutimit të kontratës, përkundër që siguria e ekzekutimit kishte skaduar akoma pa përfunduar projektin:

- "Kontrata në vlerë 49,737.80€, për rregullimin e oborreve dhe hapësirave të QMF-së- Vushtrri, e datës 17.06.2021;
- "Kontrata në vlerë 113,606€, për renovimin e stadiumit të hendbollit Musa Abazi- Vushtrri e datës 23.07.2021"; dhe
- "Kontrata në vlerë 139,929.70€, për rregullimin e hapësirës publike- Një ecje në histori e datës 10.06.2021".

Një situatë e tillë kishte ndodhë si pasojë që zyra e prokurimit si dhe menaxherët e kontratave kishin neglizhuar rëndësinë e sigurisë së ekzekutimit.

Ndikimi Mungesa e sigurisë së ekzekutimit përveç që është anashkalim ligjor, rrit rrezikun që autoriteti kontraktues të mos ketë mbulesë për dëmet dhe shpenzimet eventuale të mundshme që mund të rrjedhin gjatë periudhës së shtyrë për implementimin e këtyre kontratave.

Rekomandimi A3 Kryetari duhet të sigurojë përmes zyrtarëve përgjegjës, se sigurimi i ekzekutimit duhet të ketë vlefshmëri në raport me periudhën e përmbushjes së kontratës ashtu siç parashihet me Rregullat dhe Udhëzuesin Operativ për Prokurimin Publik.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

Çështja A4 - Angazhimi i punonjësve pa procedura për shërbime të veçanta

Gjetja Ligji për zyrtarët publik nr. 06/L-114, neni 84 - përcakton se marrëveshjet për shërbime të veçanta, lidhen sipas legjislacionit përkatës të prokurimit publik. Sipas paragrafit 4 të ndryshim plotësimit të rregullave për prokurim të shërbimeve të veçanta (konsulent/kontraktorët individual) këto rregulla aplikohen vetëm për prokurimin e shërbimeve të veçanta të cilat nuk mund të sigurohen përmes procedurave të rekrutimit.

Komuna në vitin 2021 kishte angazhuar 141 persona me marrëveshje për shërbime të veçanta për periudhën nga tetori deri në dhjetor 2021.

Bazuar në shënimet e Thesarit, për shërbime të veçanta janë paguar në vlerë të përafërt 150,071€. Ne kemi testuar tre mostra dhe kemi identifikuar se komuna nuk kishte zhvilluar procedura të prokurimit publik për angazhimin e tyre. Kontratat e nënshkruara mes komunës dhe të angazhuarve kryesisht ishin për pozita të rregullta të punës (jo specifike) si për infermier, zyrtar për leje ndërtimore, për mirëqenie sociale etj.

Ky staf ishte angazhuar pasi që kishte mangësi në sistemin për aplikimin e procedurave të përcaktuara ligjore për punësimin e stafit për pozita të rregullta të aprovuara me planin e personelit, si dhe për shkak të mungesës së stafit gjatë pandemisë, për plotësimin e shërbimeve komunale.

Ndikimi

Anashkalimi i procedurave të prokurimit në lidhje me mbulimin e pozitave për shërbime të veçanta, përveç mosrespektimit të procedurave ligjore po ashtu e rritë edhe rrezikun e angazhimit të personave jo adekuat për pozita dhe detyrat e caktuara, çka mund të reflektoj edhe në performancën e tyre në punë.

Rekomandimi A4

Kryetari duhet të sigurojë se janë ndjekur të gjitha procedurat dhe hapat e prokurimit në angazhimin e kontraktorëve individual për shërbime të veçanta duke u kujdesur që personeli i angazhuar do të jetë në gjendje të përmbush detyrat e kërkuara. Po ashtu, menaxhmenti duhet të përkujdeset që angazhimet për pozitat e rregullta të zhvillohen përmes procesit të rregullt të rekrutimit.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)**Çështja A5 - Mos pagesa e faturave brenda afatit 30-ditë****Gjetja**

Me nenin 39 të LMFP, kërkohet që çdo faturë e vlefshme dhe kërkesë për pagim për mallrat dhe shërbimet e realizuara të paguhet brenda 30 ditëve kalendarike pas pranimit të faturës.

Nga pesë mostrat e testuara (fatura) një nga këto nuk ishte paguar brenda afatit ligjor prej 30 ditësh. Vlera e faturave të cilat nuk janë paguar brenda 30 ditëve në PFV është 90,358€.

Shkaku i mos pagesave me kohë janë kontrollet e dobëta në menaxhimin e borxheve dhe menaxhimin e buxhetit.

Ndikimi

Mos pagesa e obligimeve brenda afatit ligjor rritë mundësinë që furnitorët ti drejtohen përmbauesve dhe gjykatave ku krijojnë shpenzime shtesë për buxhetin e komunës.

Rekomandimi A5

Kryetari duhet të forcojë kontrollet e brendshme dhe të sigurojë që të gjitha obligimet të paguhet në afatin ligjor prej 30 ditësh.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

Çështja A6 - Përzgjedhja e Operatorit Ekonomik të përgjegjshëm

Gjetja Bazuar në LPP, neni 59.4, përcakton se autoriteti kontraktues do të konsiderojë një tender si të përgjegjshëm vetëm nëse tenderi në fjalë është në përputhshmëri me të gjitha kërkesat e parashtruara në njoftimin e kontratës dhe në dosjen e tenderit. Dosja e tenderit e datës 16.07.2021 për zgjerimin e rrjetit të ndriçimit publik, me numër prokurimi VU644-21-4632-5-2-1 tek pjesa Kapaciteti teknik dhe professional, kërkohet, një Inxhinier i diplomuar i elektroteknikës apo master, 3 vite përvojë pune pas diplomimit (drejtimi Tension i Ulët).

Në procedurat e tenderit për zgjerimin e rrjetit të ndriçimit publik, kontratë e nënshkruar me datë 30.09.2021 me vlerë 94,121€, OE që ka fituar tenderin nuk ka dëshmi se ka ndonjë inxhinjer të elektroteknikës të drejtimit tensioni i ulët.

Bazuar në këtë, ne kemi vërejtur se nuk janë përmbushur kërkesat e parashtruara në njoftimin për kontratë dhe në dosje të tenderit, për të cilat komisioni i vlerësimit të ofertave kishte vlerësuar si të përgjegjshëm duke rekomanduar nënshkrimin e kontratës.

Kjo ka ndodh si rezultat i kontroleve të brendshme jo efektive në procesin e vlerësimit të tenderëve konform kriterëve të përcaktuara në dosje të tenderit dhe në njoftimin për kontratë.

Ndikimi Përzgjedhja e OE fitues që nuk përmbush kriteret e përcaktuara me njoftimin për kontratë dhe dosje të tenderit, rezulton me shpërbimin e OE në kundërshtim me kërkesat ligjore. Kjo mund të rrezikojë cilësinë e shërbimeve dhe arritjen e objektivave të parapara në projekt.

Rekomandimi A6 Kryetari duhet të sigurojë kontrole në procesin e vlerësimit të ofertave, në mënyrë që përzgjedhja e fituesve të bëhet vetëm pasi të jenë plotësuar kërkesat e përcaktuara në njoftimin e kontratës dhe në dosjen e tenderit.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)**Çështja A7 - Pranimi i shërbimeve para krijimit të urdhërblerjes**

Gjetja Rregulla financiare nr. 01/2013- Shpenzimi i parave publike, neni 22- procedurat e përgjithshme për procedimin e pagesave, përcakton hapat për procedimin e pagesave, ku fillimisht bëhet kërkesa për blerje, lëshohet urdhërblerja, bëhet pranimi i mallit/shërbimit, pastaj Operatori Ekonomik sjell faturën për pagesë.

Në tre pagesa për mallra dhe shërbime në vlerë 37,908€, kemi identifikuar se paraprakisht është pranuar fatura pastaj është krijuar urdhërblerja.⁴

Kjo ka ndodhur si rezultat i mos funksionimit të mirë të kontrollit të brendshëm.

Ndikimi Pranimi i shërbimeve para krijimit të urdhërblerjes, mund të rezultojë me shërbime apo furnizime pa kërkesë nga njësia përkatëse, të cilat njëkohësisht mund të jenë jo të përshtatshme në kohë si dhe mund të

ndikojnë në vonesa në pagesën e faturave.

Rekomandimi A7 Kryetari duhet të sigurojë përmes personave përgjegjës që të ndjekin hapat për procedimin e pagesave të përcaktuara me rregullën financiare për shpenzimin e parave publike.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

Çështja A8 - Shërbimet e pranuar jo në pajtueshmëri me marrëveshjen

Gjetja Në marrëveshjen numër 542/21 me vlerë mujore 45,850€ të datës 17.05.2021 për kryerjen e shërbimeve komunale në komunën e Vushtrrisë, në pikën 2, mirëmbajtja - pastrimi i objekteve të institucioneve publike të komunës është e përcaktuar, që nga kjo vlerë të paguhet për pastrimin e objekteve për 21,350€ dhe sigurimin fizik të objekteve për 24,500€.

Për kryerjen e shërbimeve komunale në Komunën e Vushtrrisë janë identifikuar pagesa më tepër se marrëveshja në vlerë 5,368€. Këto gabime janë identifikuar:

- Në tre pagesat në vlerë 49,518€ të datës 30.08.2021, për mirëmbajtjen e pastrimit dhe sigurimin fizik të objekteve, komisioni mbikëqyrës ka pranuar më tepër shërbime në vlerë 3,668€ për një muaj; dhe
- Në pagesën në vlerë 15,403€ të datës 16.12.2021, janë paguar shpenzime jo në përputhje me marrëveshjen për ujitjen e drunjëve dekorativ është paguar më tepër për 1,700€⁵ se sa ishte e paraparë në marrëveshje.

Mungesa e sistemit të kontrolleve ka rezultuar që të bëhen pagesa jo sipas çmimeve dhe shërbimeve të përcaktuara me marrëveshje.

Ndikimi Pagesat për shërbimet e papaparara me marrëveshje dhe pagesa me çmime me të larta se sa ato të parapara ndikojnë në rritjen e shpenzimeve dhe keqmenaxhimin e buxhetit.

Rekomandimi A8 Kryetari duhet të sigurojë forcimin e kontrollit të brendshëm që të gjitha pagesat të bëhen në pajtueshmëri me kontratën.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

2.3 Çështjet tjera të menaxhimit financiar dhe të pajtueshmërisë

2.3.1 Të hyrat

Të hyrat e realizuara nga Komuna e Vushtrrisë në 2021 ishin 2,668,067€, me një rritje prej 27% krahasuar me vitin paraprak. Ato kanë të bëjnë me të hyrat nga tatimi në pronë, të hyrat nga lejet e ndërtimit, taksat administrative, të hyrat nga veprimtaritë biznesore, të hyrat nga taksa për grumbullimin e mbeturinave, të hyrat nga qiraja etj. Komuna kishte edhe të hyra të arkëtuara nga institucionet tjera në emër të komunës, si në vijim: gjobat në trafik 359,274€, dhe gjobat nga gjykatat 17,850€.

Çështja B1 - Dobësi në procesin e veprimtarive inspektuese të pronave

- Gjetja** Sipas ligjit Nr.06/L-005-“Për pronën e Paluajtshme”, neni 15 “Inspektimi” pika 2, përcakton se “Veprimtaritë inspektuese kryhen çdo vit për të paktën njëzet përqind (20%) të të gjitha objekteve brenda territorit të Komunës”. Komuna për vitin 2021 nuk ka arrit të kryej inspektimin e 20% të pronave të regjistruara, ku prej 23,526 të pronave, gjatë vitit 2021 ka inspektuar vetëm 969 prej tyre, apo 4.11%. Shkaku për këtë ka qenë pandemia globale, si dhe vështirësive në organizimin e aktiviteteve dhe stafit.
- Ndikimi** Mos verifikimi i objekteve mund të rezultojë me mangësi të informacionit aktual rreth bazës së tatimit në pronë dhe mund të ndikojë negativisht në vlerësimin e tatimit në pronë.
- Rekomandimi B1** Kryetari duhet të sigurojë mekanizma efektiv për inspektimin e kuotës së përcaktuar prej 20% të objekteve siç kërkohet me ligjin e ri, si dhe të rrisë kontrollin e menaxhimit të punëve në teren.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

Çështja B2 - Mangësi në menaxhimin e të dhënave nga tatimi në pronë

- Gjetja** Ligji Nr.06/L-005 Për tatimin në Pronën e Paluajtshme, neni 11 përcakton se zbritja për vendbanimin parësor, “Personi fizik, i cili vendos deri më 30 nëntor të vitit, para vitit tatimor se njësia e objektit shërben si vendbanim parësor dhe e deklaron këtë në komunë apo gjatë fazës së inspektimit, i lejohet zbritja prej pesëmbëdhjetë mijë (15,000)€ nga vlera e vlerësuar e njësisë së objektit”. Nga testimi i katër mostrave, në dy prej tyre kemi identifikuar se është bërë nën-faturim në vlerë prej 90€⁶, për arsye se Komuna i ka lejuar zbritjet për vendbanimin parësor në të gjitha pronat që i kanë poseduar; Nga testimi i katër mostrave, në dy prej tyre kemi identifikuar se është bërë mbi-faturim në vlerë prej 45€⁶, sepse nuk ju ka bërë tatimpaguesit zbritja adekuate e vendbanimit parësor të një prone (objekti).

Kjo ka ndodhur si shkak i kontrolleve të dobëta në këtë fushë lidhur me përditësimin e informacionit të tatimpaguesve në sistem.

Ndikimi

Dobësitë e identifikuar lidhur me menaxhimin e të dhënave të tatimit në pronë, respektivisht mospërditësimi i informatave të tatimpaguesve, ndikon në nënvlerësimin/mbivlerësimin e bazës tatimore.

Rekomandimi B2

Kryetari duhet të sigurojë kontrolle shtesë në departamentin e tatimit në pronë, në mënyrë që të dhënat në sistemin ProTax të jenë të harmonizuara me rregulloren e tatimit në pronën e paluajtshme të Komunës dhe me ligjin, dhe të gjitha rastet e tilla të korrigjohen.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

2.3.2 Subvencionet dhe transferet

Buxheti final për subvencione dhe transfere në 2021 ishte 1,007,005€, prej të cilave ishin shpenzuar 836,871€ apo 83%. Ato janë dhënë për entitete publike dhe jopublike dhe kanë të bëjnë kryesisht me përkrahjen e sektorit të bujqësisë, kulturës, sportit dhe aktiviteteve tjera në kuadër të komunës.

Çështja A9 - Mangësi në raportim të implementimit të projektit të subvencionuar

Gjetja

Bazuar në memorandumit e mirëkuptimit ndërmjet organizatës ndërkombëtare humanitare Arbeiter-Samariter-Bund Deutschland e V (ASB), pika A, përcakton se projekti do të zgjasë deri me 31 dhjetor 2021. Poashtu pika D përcakton se ASB obligohet që në fund të projektit të përgatisë një raport me të dhënat e përfituesve si dhe një pasqyrë financiare, ku paraqiten shpenzimet e kontributit komunal. Rregullorja 04/2017-mbi kriteret, standardet dhe procedurat e financimit publik të OJQ-ve, neni 24, pika 2, përcakton se "Ofruesit e mbështetjes financiare kanë për detyrë të bëjnë monitorimin e rregullt dhe të drejtpërdrejtë të mbështetjes financiare publike për OJQ-të, me qëllim që ajo të jetë në linjë me kërkesat e Rregullores, dhe të arrijë qëllimin për të cilin është ofruar mbështetja financiare publike".

Në projektin për "Mbështetje të integruar Socio-ekonomike për familjet shumë të prekura" me vlerë 12,000€, i cili duhej të përfundonte me 31.12.2021, nuk kishte raportim sipas memorandumit, pika D, ku përcakton se ASB obligohet që në fund të projektit të përgatisë një raport me të dhënat e përfituesve si dhe një pasqyrë financiare, ku paraqiten shpenzimet e kontributit komunal.

Në projektin për "Për përkrahje financiare për klubin e futbollit Vushtrria", me vlerë 45,000€, e aprovuar me vendimin e kuvendit komunal, për këtë shpenzim komuna nuk kishte përcaktuar monitorimin e rregullt dhe të drejtpërdrejtë të mbështetjes financiare publike, ku si pasojë e kësaj nuk kishte raporte kthyese.

Kjo situatë ka ndodhur për shkak të neglizhencës nga ana e zyrtarëve përgjegjës të komunës.

Ndikimi

Mungesa e kontrolleve në monitorimin dhe raportimin për projektet e financuara nga komuna, ndikon në shpenzimin e mjeteve për qëllime tjera që nuk janë të paraqitura me memorandum dhe ekspozimin e pa rregullsisë të shpenzimit të fondeve publike.

Rekomandimi A9

Kryetari duhet të sigurojë që zyrtari përgjegjës për monitorim dhe zbatim të projekteve të subvencionuara, zbaton të gjitha procedurat e kontrollit, për raportimin e tyre që të arrijnë të arsyetojnë shpenzimet sipas memorandumit, dhe monitorimeve apo raportimeve sipas kërkesës së rregullores përkatëse.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)**Çështja A10 - Mungesa e planit vjetor të mbështetjes financiare të OJQ-ve**

Gjetja Rregullorja 04/2017-mbi kriteret, standardet dhe procedurat e financimit publik të OJQ-ve, neni 6, ofruesit e mbështetjes financiare përgatisin pjesën e planit vjetor të mbështetjes financiare për OJQ-të më së largu 30 ditë pas miratimit të buxhetit vjetor të Republikës së Kosovës.

Komuna edhe pse me Buxhet të Kosovës ka parapa që gjatë vitit 2021 të ofrojë mbështetje financiare për projektet dhe programet e OJQ-ve, megjithatë nuk ka përmbushur kërkesën ligjore për përgatitjen e Planit Vjetor për mbështetje financiare të OJQ-ve.

Mungesa e llogaridhënies në nivelin e duhur nga menaxhmenti për menaxhimin e mirefilltë të subvencioneve ka ndikuar në mospërgatitjen e planit vjetor për mbështetje financiare.

Ndikimi Mos përgatitja e planit vjetor për mbështetje financiare të OJQ-ve, paraqet mungesë të informatave se cilat fusha do përkrahën nga Komuna, si dhe qëllimet se për çfarë janë të parapara këto mjete.

Rekomandimi A10 Kryetari duhet të sigurojë se personat përgjegjës përgatitin Planin Vjetor për Mbështetje Financiare për OJQ-të dhe të sigurojë se i njëjti përmban të gjitha kërkesat e përcaktuara me rregullore për Mbështetje Financiare.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)**Çështja B3 - Mangësi në procesin e vlerësimit të aplikacioneve për subvencion**

Gjetja Rregullorja 04/2017-mbi kriteret, standardet dhe procedurat e financimit publik të OJQ-ve, neni 4, përcakton se duhet të bëhet trajtimi i barabartë dhe mos diskriminimi i aplikuesve si dhe gjithëpërfshirja gjinore e përfituesve. Thirrja për aplikim e datës 07.05.2021 për furnizim me pajisje për bletë, pika II përcakton numrin maksimal prej 80 pikëve.

Përzgjedhja e përfituesve të subvencioneve të datës 02.08.2021, kishte rezultuar me parregullsi në trajtimin e përzgjedhjes së aplikuesve.

Kemi identifikuar se në dy raste⁷, komisioni i vlerësimit ka shpallur fitues aplikantët përkundër që nuk kishin plotësuar kriteret për tatimin në pronë. Në anën tjetër përkundër që aplikanti kishte plotësuar kriteret, nuk ishte në listën e përfituesve.

Për më tepër, pikët e vendosura në listën e përfituesve nuk ishin të harmonizuara me pikët në vlerësimin e aplikacioneve.

Kjo ka ndodh si rezultat i mungesës së kontrolleve adekuate nga zyrtarët përgjegjës gjatë vlerësimit të aplikuesve.

Ndikimi Mungesa e kontrolleve adekuate lidhur me procesin e vlerësimit të aplikantëve, ka ndikuar në eliminimin e aplikuesit i cili është vlerësuar me më shumë pikë se aplikuesi që është përfitues.

Rekomandimi B3 Kryetari duhet të sigurojë përmes zyrtarëve përgjegjës që procesi i

vlerësimin të aplikuesve për subvencione të jetë i saktë dhe i drejtë bazuar në dëshmitë për kriteret.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

2.3.3 Investimet kapitale

Buxheti final për investime kapitale ishte 5,074,473€, prej të cilave ishin shpenzuar vetëm 3,438,148€ apo 68%. Ato kanë të bëjnë kryesisht me ndërtim dhe rregullim të infrastrukturës rrugore, ujësjellësit dhe kanalizimeve, ndërtimin e shkollave dhe parqeve, shpronësime dhe blerje të pajisjeve.

Çështja A11 - Pagesa e TVSH-së jo në pajtim me kontratën

Gjetja Kontrata e datës 10.06.2021 për rregullimin e hapësirës publike, bashkfinancim me UN-Habitat, neni 2.4 i kontratës potencon se UN-Habitat përjashtohet nga TVSH, ku me rastin e faturimit fatura të jetë me TVSH por pagesa të bëhet pa TVSH.

Në pagesën për ndërtimin e rrugëve me bashkfinancim në situacionin e dytë në vlerë 57,142€, është identifikuar se pjesa e shpenzimit nga fondi 60 -UN Habitat në vlerë 14,775€ ishte paguar komplet, përkundër që TVSH-ja në vlerë 2,253€ nuk do duhej të paguhej.

Kjo ka ndodhur për arsye të mbikëqyrjes së pamjaftueshme nga zyrtarët përgjegjës, gjatë ekzekutimit të pagesave.

Ndikimi Dobësitë e identifikuar lidhur me pagesën e TVSH-së jo në pajtim me kontratën, ka shkaktuar shpenzime shtesë të buxhetit.

Rekomandimi A11 Kryetari duhet të sigurojë përmes personave përgjegjës vendosjen e kontrolleve shtesë gjatë procedurave të pagesave për të siguruar se pagesat ekzekutohen në pajtim me kushtet e kontratës.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

Çështja A12 - Mangësi në shpenzimin e Investimit përmes përmbauesit privat

Gjetja Regulla financiare 01/2013, neni 38-Pagesat e vendimeve përmbauese të gjykatave, neni 1.1, përcakton se kur një gjykatë nxjerr urdhër ose vendim me të cilin kërkohet nga një autoritet publik që të paguajë çfarëdo lloji të kompensimit monetar ndaj një personi dhe urdhri ose vendimi nuk i nënshtrohet të drejtës së ankesës nga autoriteti publik ose autoriteti publik nuk e ka ushtruar këtë të drejtë me kohë, gjykata menjëherë i dërgon një kopje të urdhrorit ose vendimit Ministrisë së Drejtësisë dhe Ministrisë së Financave. Poashtu sipas nenit 41- Pagimi i faturave dhe kërkesave për pagesë, pika 1. Organizata buxhetore duhet që çdo faturë të vlefshme për pagimin e mallrave dhe shërbimeve të pranuar ta paguaj brenda 30 ditësh kalendarike nga data e pranimit të faturës.

Në propozimin për përmbaues të datës 03.08.2021 nga përmbauesi privat, për punët e pranuar nga komuna në vlerë 50,220€ të datës 11.05.2021, komuna nuk kishte ushtruar ankesë, përkundër që fatura nuk kishte dëshmi se është pranuar në komunë për pagesë. Me datë 08.09.2021 përmbauesi kishte dhënë urdhër për transfer të mjeteve në Ministrinë e Financave, ku shpenzimi kryesor plus shpenzimet përmbauesore kanë arritur në vlerë 53.007€. Komuna vetëm për shpenzime përmbauesore ka paguar 2,787€.

Kjo ka ndodh pasi që fillimisht fatura e OE nuk ishte pranuar në komunë. Për shkak të neglizhencës nga zyrtarët përgjegjës, zyra ligjore nuk kishte

ushtruar ankesë për mos ekzekutimin e pagesës.

Ndikimi Dobësitë e identifikuar lidhur me shpenzimet e përmbaruesit privat e dëmtojnë buxhetin komunal, duke krijuar shpenzime të paplanifikuara të projektit.

Rekomandimi A12 Kryetari duhet të sigurojë që zyra ligjore në kordinim me drejtoritë të analizojnë shkresat nga përmbaruesi, aty ku ka dëshmi për prapësim të veprjës me kohë.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

Çështja B4 - Mungesa e projektit ekzekutues

Gjetja Rregullat dhe Udhëzuesi Operativ për Prokurimin Publik neni 20.10, përcakton që specifikat teknike për kontratën e punës, duhet të përfshijnë një projekt ekzekutues si pjesë substanciale të veten. Ndërsa pika 13 "Autoriteti kontraktues është përgjegjës për hartimin e projektit ekzekutues dhe i cili në mënyrë mandatore duhet ti bashkëngjitet specifikave teknike të cilat janë pjesë e dosjes së tenderit". Asnjë Autoriteti Kontraktues nuk i lejohet që të lëshojë dokumentacionin e tenderit pa bashkangjitur përshkrimin e hollësishëm të projektit.

Kemi identifikuar se në pesë (5) mostra të testuara për kontrata pune, komuna nuk kishte hartuar projektin ekzekutues, por i kishte zhvilluar procedurat e prokurimit duke përgatitur vetëm paramasën dhe parallogarinë. Mungesa e projekteve ekzekutuese kryesisht ishte te: "Rregullimi i hapësirës publike Një Ecje në Histori"; "Rregullimi i shtratit të lumit Sitnica&Vushtrri"; "Zgjerimi i rrjetit të ndriçimit publik në qytet dhe 13 fshatra-Lot 1"; "Rehabilitimi i zhveshtoreve në terrenin në fushën e sportit"; "Asfaltimi i rrugëve lokale në 14 fshatra-Lot 2".

Kjo ka ndodh pasi që kontrata për hartimin e projekteve që ka pas komuna, ishte përmbushur me 25.02.2020. Deri tani komuna nuk ka lidhur kontratë të re për shkak të ankesave të njëpasnjëshme nga OE.

Ndikimi Mungesa e projekteve ekzekutuese dhe inicimi i procedurave për projekte kapitale vetëm me paramasë dhe parallogari, rritë rrezikun që gjatë procesit të ekzekutimit të projekteve të paraqiten pengesa të ndryshme si në aspektin profesional, ashtu edhe në vonesat e punimeve apo edhe në rritjen e kostove të projekteve.

Rekomandimi B4 Kryetari duhet të sigurojë se për të gjitha aktivitetet e prokurimit që kanë të bëjnë me punë, të mos iniciohen procedurat pa u siguruar specifika të qarta sipas projektit ekzekutues të cilat do të ndikonin në eliminimin e vonesave dhe të kostove shtesë.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

Çështja B5 - Vonesa në realizimin e kontratave**Gjetja**

Rregulla dhe Udhëzuesi Operativ të Prokurimit Publik, pikat 61.6, 61.19 dhe 61.20 përcaktojnë se: “Menaxherët e kontratës janë përgjegjës për menaxhimin e kontratës dhe duhet të sigurojnë se OE kryen kontratën në përputhje me termat dhe kushtet e specifikuara në kontratë. Secila kontratë publike ka të përcaktuar afatin kohor të implementimit.

Nga pagesat e testuara kemi evidentuar vonesa deri në 6 muaj në realizimin e shtatë (7) kontratave, të cilat është dashur të përfundonin në vitin 2020/2021. Vonesat kanë të bëjnë me projektet për:

- Rehabilitimin e zhveshtores në terrenin në fushën e sportit Dobërlukë (29,842€), e datës 16.08.2021;
- Asfaltimin e rrugëve në 12 fshatra (346,619.70€), e datës 03.09.2019;
- Renovimin e shkollës Eqrem Qabej (26,084€), duhej të fillonte me 09.08.2020;
- Rregullimin e oborrit dhe hapësirës QMF-Vushtrri (49,737.80€), e datës 17.06.2021;
- Renovimin e stadiumit të hendbollit Musa Abazi-Vushtrri (113,606€), e datës 23.07.2021;
- Rregullimin e hapësirës publike-Një ecje në histori (139,929.70€), e datës 10.06.2021;
- Pajisje mjekësore (25,000), e datës 11.03.2021.

Duhet theksuar se në asnjërin prej këtyre rasteve nuk kishte kërkesë/aprovim për zgjatjen e afatit për realizimin e kontratave, siç përcaktohet në nenin 18 të dosjes standarde të tenderit. Po ashtu, nuk kishte aplikim të penaleve.

Shkaqet e vonesave kryesisht ishin për shkak të menaxhimit jo adekuat të komunës lidhur me problemet pronësore, specifikave të punëve, pa përgjegjshmërisë së OE, kushteve atmosferike etj. Ndërsa, mos formalizimi i vonesave ishte për shkak të neglizhencës së menaxherëve të kontratave lidhur me kërkesat ligjore.

Ndikimi

Vonesat në kryerjen e projekteve ndikojnë në rritjen e obligimeve kontraktuese të cilat mund të kenë implikime buxhetore për buxhetin e vitit pasues. Kjo po ashtu ndikon në performancën dhe mos arritjen e objektivave të përcaktuara të Komunës.

Rekomandimi B5

Kryetari duhet të sigurojë që mos të fillohen projektet pa u siguruar çështjet pronësore, hartimit të specifikave adekuate të projekteve dhe se menaxherët e kontratave për çdo raport të punëve të sqarojnë arsyet e vonesave. Po ashtu, për vonesat e pa arsyetuara, të aplikohen penalet e parapara me kontratë.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

2.3.4 Pasuritë kapitale dhe jokapitale

Vlera e paraqitur në PFV e pasurive kapitale ishte 113,626,022€, pasurive jokapitale është 449,769€, ndërsa vlera stoqeve 1,123€.

Çështja B6 - Mangësi në regjistrin kontabël të pasurive

- Gjetja** Rregullorja 02/2013 për menaxhimin e pasurive jo financiare, neni 6.3, përcakton se pasuria kapitale duhet të regjistrohet në SIMFK, ndërsa pasuria jo kapitale dhe stoqet duhet të regjistrohet në sistemin e-pasuria.
- Regjistri i e-pasurive nën 1,000€ është nënvlerësuar për 324,531€. Ky nënvlerësim ka reflektuar nga pasuritë e paregjistruara nga viti 2020 në vlerë për 46,512€ si dhe pasuritë jo kapitale të blera në vitin 2021 në vlerë 278,019€, të cilat nuk ishin regjistruar në regjistrin e pasurive jo financiare.
- Po ashtu blerja e pajisjeve të teknologjisë informative në vlerë €72,409€, ishte regjistruar si pasuri kapitale regjistrin SIMFK, duke mbivlerësuar pasurinë mbi 1,000€. Ndërsa këto pajisje do duhej të regjistroheshin në regjistrin e-pasuria.
- Sistemi për regjistrimin dhe menaxhimin e pasurive jo kapitale “e-pasuria” nuk ishte aplikuar gjatë vitit 2020 dhe 2021, si rezultat i mosfunksionimit të sistemit e-pasuria. Megjithatë komuna nuk mban regjistra të brendshëm për evidentimin e pasurisë nën 1,000€. Prandaj vlera e pasurive jo kapitale të shpalosura në PFV-të prej 449,769€ dhe stoqet 1,123€ nuk japin siguri në raportim.
- Dobësitë e identifikuara lidhur me mosregjistrimin e pasurisë jo-kapitale, janë si pasojë e mungesës së zyrtarit përgjegjës për regjistrimin e pasurive jo-kapitale si dhe problemeve të shfaqura me sistemin e-pasuria. Ndërsa mbivlerësimi i pasurive në regjistrin e SIMFK-së ka rrjedh si gabim teknik.
- Ndikimi** Mungesa e regjistrave të saktë dhe të plotë shkakton mungesë të informatave për menaxhmentin lidhur me pasurinë që posedon komuna, shkakton mbi/nënvlerësim të pasurive si dhe mund të rezultojë në prezantimin jo të drejtë të informatave në pasqyra financiare.
- Rekomandimi B6** Kryetari duhet të sigurojë se të gjitha pasuritë e komunës janë identifikuar dhe regjistruar saktë në regjistrat përkatës të pasurive komunale, me qëllim të ruajtjes nga humbja apo keqpërdorimit të tyre.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

Çështja B7 - Mangësi në procesin e inventarizimit dhe vlerësimit të pasurive jo financiare

- Gjetja** Rregullorja 02/2013 për menaxhimin e pasurive jo financiare, neni 19.4.3 përcakton se çdo fundvit duhet të bëhet krahasimi i gjendjes së inventarizuar me gjendjen e regjistrave të pasurive jo financiare. Ndërsa neni 21 i po kësaj rregulloreje ka përcaktuar kërkesat për vlerësimin e pasurive jo financiare.

Procesi i inventarizimit të pasurive jo financiare nuk ishte përfunduar sipas

kërkesave të Rregullores 02/2013. Komuna kishte kryer vetëm një pjesë të inventarizimit të pasurive jo financiare, rrjedhimisht nuk ishte bërë krahasimi i gjendjes së inventarizuar me gjendjen në regjistrat e pasurive jo financiare para datës së përgatitjes së PFV-ve. Po ashtu, komuna nuk kishte formuar komisionin për vlerësimin e pasurive jo financiare.

Mangësitë janë vërejtur po ashtu në ekzaminimin fizik të Pajisjeve mjekësore në vlerë 25,000€, të pranuar me 27.04.2021, të cilat nuk ishin në funksion. Pajisjet e pranuar janë paisje electrolyte analyzer në vlerë 9,500€, e cila gjindet në laborator si dhe ventilator transportues dhe inhalator profesional në vlerë 15,500€ që ishin në depo, përderisa asnjëra prej tyre nuk ishin vënë në shërbim.

Magësitë në procesin e inventarizimit dhe vlerësimit të pasurive, kryesisht ishin për shkak të neglizhencës së zbatimit të procedurave për menaxhimin e pasurive jo financiare si dhe mungesës së udhëzuesve të brendshëm lidhur me procesin e inventarizimit dhe vlerësimit të pasurive.

Ndikimi

Mos krahasimi i inventarizimit me gjendjen e regjistrave të pasurive dhe mosvlerësimi i pasurive, pamundëson marrjen e sigurisë lidhur me gjendjen e pasurive komunale.

Përderisa pajisjet e blera që nuk janë vënë në përdorim apo mos funksionalizimi i tyre, ndikon në zhvlerësimin apo humbjen e vlerës së tyre ende pa u përdorur.

Rekomandimi B7

Kryetari duhet të sigurojë se procesi i inventarizimit dhe vlerësimit të pasurive do të kryhet sipas kërkesave të Rregullores 02/2013 për menaxhimin e pasurive jo financiare në organizatat buxhetore.

Të bëhen planifikime adekuate për furnizim të paisjeve si dhe paraprakisht të vlerësohen kapacitetet ekzistuese me qëllim të vënies në funksion të të gjitha paisjeve të blera, ashtu që të arsyetohet vlera për para për furnizimet e bëra.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

2.3.5 Të arkëtueshmet

Vlera e shpalosur në PFV ishte 4,985,049€. Kjo vlerë përbëhet nga të arkëtueshmet e tatimit në pronë, taksa në biznes, taksa për grumbullimin e mbeturinave, shfrytëzimi i pronës publike dhe të tjera.

Çështja B8 - Dobësi në menaxhimin e llogarive të arkëtueshme

Gjetja

Sipas Rregullores së MF Nr. 01/2017 për Raportim Vjetor Financiar nga Organizatat Buxhetore, neni 16, citon që OB që mbledhin të hyra, janë të detyruara të mbajnë regjistra të të hyrave të mbledhura dhe shumat e faturuara e të pa arkëtuara. Të arkëtueshmet shpalosen në raportin vjetor financiar në tabelën përkatëse sipas llojit të hyrave.

Rritja e të arkëtueshmeve ndaj komunës, në fund të vitit 2021 ishte 535,399€ ose 12% më tepër se në vitin 2020.

Sfida kryesore mbetet në inkasimin e tatimit në pronë, e cila është rritur për 7% në vitin 2021, në krahasim me vitin 2020 dhe të hyrat në inkasimin e mbeturinave, borxhet e të cilave janë rritur prej 31 % në vitin 2021, krahasuar me vitin paraprak⁸. Ndonëse niveli i arkëtimit ishte edhe si rezultat i ndikimit të pandemisë.

Përkundër rekomandimit nga vitit i kaluar, komuna nuk ka ndërmarrë veprime konkrete apo të krijoj mekanizma përkatës për arkëtimin e llogarive të arkëtueshme.

Ndikimi

Mos arkëtimi në kohë i të hyrave të ngarkuara ndikon në nivelin e fondeve të mbledhura për buxhetin komunal me refleksion negativ në financimin dhe realizimin e projekteve nga të hyrat vetjake.

Rekomandimi B8

Kryetari, duhet të sigurojë efikasitet më të lartë në arkëtimin e llogarive të arkëtueshme. Hartimi dhe aplikimi i programeve dhe procedurave të qarta për mënyrën e menaxhimit, regjistrimit dhe arkëtimit të tyre, do të ishin disa nga masat që mund të sjellin përmirësime.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

2.3.6 Funkzioni i auditimit të brendshëm

Njësia e Auditimit të Brendshëm (NjAB) funksionon me drejtorin dhe një anëtar. Përveç planit strategjik, NjAB kishte hartuar edhe planin vjetor të punës ku ishin përfshirë gjashtë (6) auditime, dhe ishin realizuar gjatë vitit 2021. Numri i rekomandimeve të dhëna në raportet e auditimit është 23, prej të cilave të zbatuara ishin gjashtë (6) në proces ishin shtatë (7) dhe dhjetë (10) të pazbatuara. Auditimet ishin fokusuar në fushën e prokurimit, vlerësimit të sistemit të kontrolleve nëpër drejtori të ndryshme si dhe në fushën e të hyrave, përderisa periudha e mbuluar me auditim ishte kryesisht viti 2020. Komiteti i auditimit ishte funksional dhe kishte mbajtur katër (4) takime, ku ishte diskutuar për raportin e auditorit të jashtëm dhe të NjAB.

Çështja B9 - Mos kompletimi i NjAB

Gjetja	<p>Neni 5.1.1 i Rregullores 01/2019 për themelimin e Njesisë së Auditimit të Brendshëm përcakton që çdo subjekt i sektorit publik me buxhet mbi shtatë (7) milion euro duhet të ketë së paku tre auditorë.</p> <p>Komuna ka të themeluar NJAB i cili përbëhet nga 2 auditorë, drejtori i auditimit dhe auditori, përderisa sipas ligjit të buxhetit duhet të ketë së paku 3 auditorë.</p> <p>Për shkak të pengesave me sistemin e ri për rekrutimin e personelit për vitin 2021 komuna nuk ka mund ta rekrutojë pozitën Auditor i Brendshëm, Për vitin 2022 kjo pozitë është planifikuar me buxhetin dhe me plan të personelit, mirëpo deri sa ishim në auditim, nuk është zhvilluar ndonjë procedurë e rekrutimit.</p>
Ndikimi	<p>Mos kompletimi i NjAB-së me staf të mjaftueshëm, mund të ndikojë që auditimi i brendshëm mos të mbulojë të gjitha fushat me rrezik, dhe t'i pamundësoj menaxhmentit marrjen e veprimeve me kohë për parandalimin e gabimeve të mundshme.</p>
Rekomandimi B9	<p>Kryetari duhet të sigurojë që sa më parë të zhvilloj procedurat për auditor, për plotësimin me staf të mjaftueshëm, bazuar në rregulloren për themelimin e Njesisë për Auditimin e Brendshëm.</p>

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

3 Informacion i përmbledhur për planifikimin dhe realizimin e buxhetit

Ne kemi marrë parasysh burimet e fondeve buxhetore, shpenzimin e fondeve dhe të ardhurave të mbledhura nga kategoritë ekonomike. Kjo është theksuar në tabelat e mëposhtme:

Tabela 1. Shpenzimet sipas burimeve të fondeve buxhetore (në €)

Përshkrimi	Buxheti fillestar	Buxheti final ^o	2021 Shpenzimet	2020 Shpenzimet	2019 Shpenzimet
Burimet e fondeve	18,878,129	20,861,815	18,297,176	18,716,055	17,724,021
Grante Qeveritare - Buxheti	16,971,227	16,729,050	15,664,569	16,352,367	15,369,553
Financimi përmes huamarrjes	0	54,187	52,937	150,060	89,534
Të bartura nga viti i kaluar	0	1,789,252	1,174,440	853,863	497,100
Të hyrat vetanake	1,906,903	1,906,903	1,085,992	1,039,575	1,550,507
Donacionet vendore	0	78,637	25,894	238,846	111,142
Donacionet e jashtme	0	303,787	293,344	81,344	106,186

Buxheti final është më i lartë se buxheti fillestar për 1,983,686€. Kjo rritje ishte rezultat i të hyrave të bartura nga viti paraprak për 1,789,252€, rritjes së donacioneve të brendshme për 69,482€, donacioneve të jashtme për 312,943€, rritjes së financimit nga huamarrja prej 54,187€, si dhe zvogëlimit të grantit qeveritar për 242,177€.

Në vitin 2021 Komuna ka shpenzuar 88% të buxhetit përfundimtar, me një shpenzim 18,297,176€, kishte rritje të shpenzimit për 2% të shpenzimeve në krahasim me vitin 2020.

Shpenzimet gjatë vitit 2021 për rimëkëmbje ekonomike ishin 333,804€. Ato kanë të bëjnë kryesisht me kompensimin e pagave shtesë të zjarrfikësve, punëtorëve shëndetësor dhe të arsimit, sipas vendimeve të nivelit qendror.

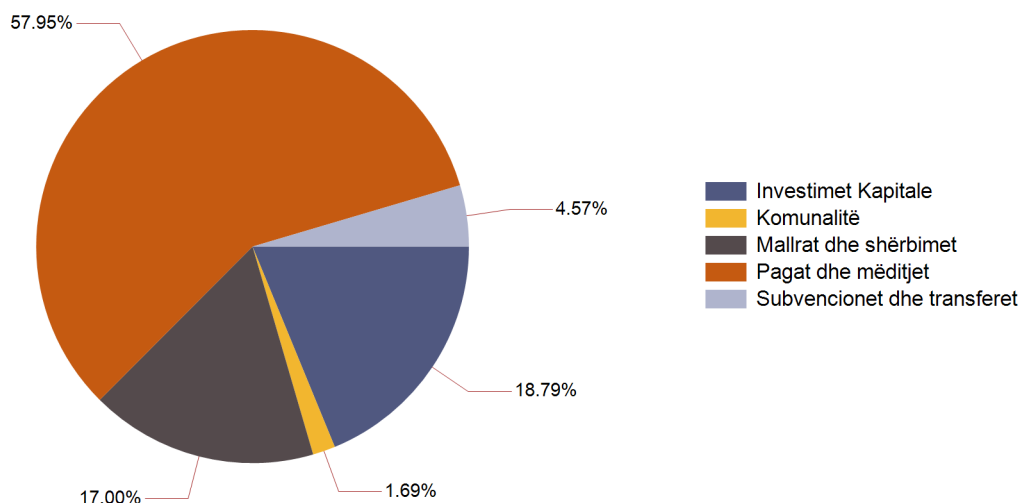
Tabela 2. Shpenzimet e fondeve sipas kategorive ekonomike (në €)

Përshkrimi	Buxheti fillestar	Buxheti final	2021 Shpenzimet	2020 Shpenzimet	2019 Shpenzimet
Shpenzimet e fondeve sipas kategorive ekonomike	18,878,129	20,861,815	18,297,176	18,716,055	17,724,021
Pagat dhe mëditjet	10,691,340	10,603,183	10,603,104	10,313,007	9,936,267
Mallrat dhe shërbimet	3,218,600	3,842,777	3,109,691	3,153,317	2,527,731
Komunalitë	309,035	334,376	309,362	239,623	274,878
Subvencionet dhe transferet	600,000	1,007,005	836,871	689,149	195,167
Investimet Kapitale	3,765,154	5,074,473	3,438,148	4,320,960	4,789,977
Rezervat	294,000	0	0	0	0

Shpjegimet për ndryshimet në kategoritë e buxhetit janë dhënë më poshtë:

- Buxheti final për paga dhe mëditje ishte zvogëluar për 88,156€. Me vendim të qeverisë së Kosovës janë bërë harmonizime buxhetore;
- Buxheti për mallra dhe shërbime ishte rritur për 624,177€. Rritja kishte ndodhur nga të hyrat e bartura për 600,839€, nga huamarrja 11,719€, nga grantet e donatorëve të brendshëm dhe jashtëm për 11,619€;
- Buxheti për shërbimet komunale ishte rritur për 25,341€. Rritja kishte ndodhur nga të hyrat e bartura;
- Buxheti për subvencione ishte rritur për 407,005€. Rritja kishte ndodhur me vendim të qeverisë për kompensim dëmi për 162,000€, nga të hyrat të bartura për 225,305€, si dhe nga grantet për 19,700€;
- Buxheti për investimet kapitale ishte rritur për 1,309,319€, Fillimisht me rishikim të buxhetit është rrit buxheti për 299,493€. Rritje nga grantet e donatorëve të brendshëm dhe të jashtëm për 351,104€, nga të hyrat 936,207€. Me vendim të qeverisë ka ndodh zvogëlimi i buxhetit për 277,486€. Përkundër rritjes së buxhetit komuna ka shpenzuar në nivel shumë të ulët buxhetin për investime kapitale me vetëm 68%.

Grafiku 1. Shpenzimet sipas kategorive ekonomike për vitin 2021

Të hyrat e realizuara nga Komuna e Vushtrrisë në 2021 ishin 2,670,051€, me një rritje prej 28% krahasuar me vitin paraprak. Ato kanë të bëjnë me të hyrat nga tatimi në pronë, të hyrat nga lejet e ndërtimit, taksat administrative, të hyrat nga veprimtaritë biznesore, të hyrat nga taksa për grumbullimin e mbeturinave, të hyrat nga qiraja etj. Komuna kishte edhe të hyra të arkëtuara nga institucionet tjera në emër të komunës, si në vijim: gjobat në trafik 359,274€ dhe gjobat nga gjykatat 17,850€.

Tabela 3. Të hyrat (në €)

Përshkrimi	Buxheti fillestar	Buxheti final	2021 Pranimet	2020 Pranimet	2019 Pranimet
Totali i të hyrave	1,906,903	1,906,903	2,670,051	2,116,618	2,122,938
Të hyrat tatimore	923,124	923,124	895,449	734,352	820,800
Të hyrat jo tatimore	983,779	983,779	1,772,618	1,381,488	1,302,137
Të hyrat tjera	0	0	1,984	778	

4 Progresi në zbatimin e rekomandimeve

Raporti i auditimit për PFV-të të vitit 2020 ka rezultuar me 14 rekomandime. Komuna kishte përgatitur një Plan Veprimi ku paraqitet mënyra se si do t'i zbatoj rekomandimet e dhëna. Deri në fund të auditimit për vitin 2021, pesë rekomandime janë zbatuar, nëntë rekomandime nuk ishin zbatuar, siç është paraqitur më poshtë në Grafikon 2. Për një përshkrim më të plotë të rekomandimeve dhe mënyrën se si janë trajtuar ato, shih Tabelën e rekomandimeve nr. 4.

Grafiku 2. Progresi në zbatimin e rekomandimeve të vitit paraprak

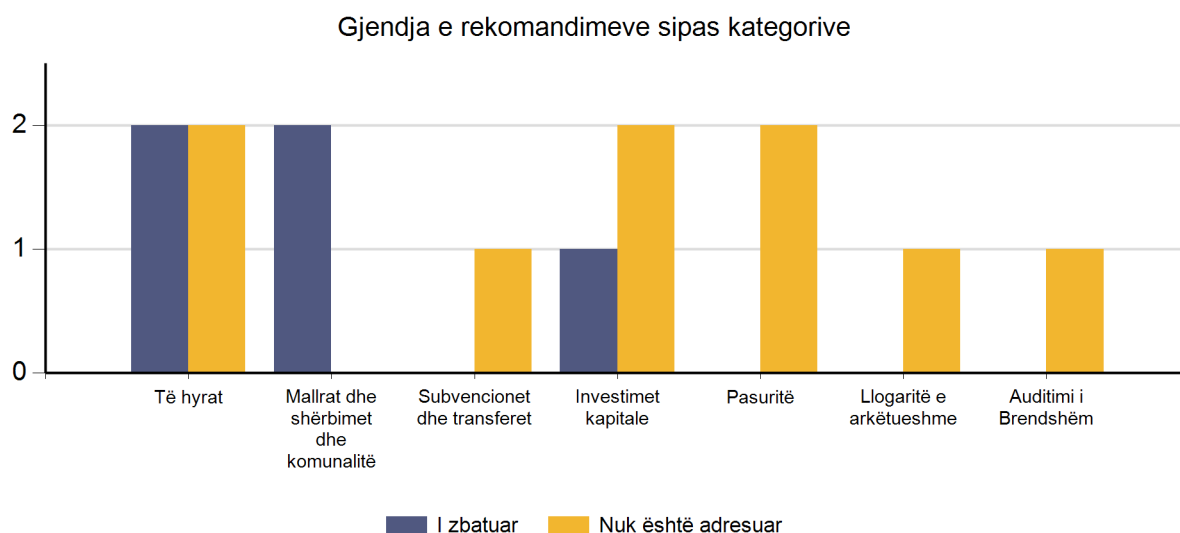

Tabela 4 Përmbledhja e rekomandimeve të vitit paraprak

Nr	Fusha e Auditimit	Rekomandimet e vitit 2020	Veprimet e ndërmarra	Statusi
1.	Të hyrat	Kryetari duhet të sigurojë kontrolle shtesë në departamentin e tatimit në pronë, në mënyrë që të dhënat në sistemin ProTax të jenë të harmonizuara me rregulloren e tatimit në pronën e paluajtshme të Komunës dhe me ligjin, dhe të gjitha rastet e tilla të korrigjohen.		Nuk është adresuar
2.	Të hyrat	Kryetari duhet të siguroj mekanizma efektiv për inspektimin e kuotës së përcaktuar prej 20% të objekteve siç kërkohet me ligjin e ri si dhe të rrisë kontrollin e menaxhimit të punëve në teren.		Nuk është adresuar
3.	Të hyrat	Kryetari të sigurojë përmirësimin e kontrolleve të brendshme në mënyrë që paratë e gatshme të grumbulluar në arkë të dorëzohen dhe të depozitohen në bankë sipas kërkesave të rregullës financiare për të hyrat.	Nuk kemi evidentuar raste të tilla	I zbatuar

4.	Të hyrat	Kryetari të sigurojë përmirësimin e kontrolleve të brendshme në këtë fushë në mënyrë që hyrat të klasifikohen drejtë në përputhje me kodet përkatëse ekonomike të përcaktuara me planin kontabël të Thesarit/SIMFK.	Nuk kemi evidentuar raste të tilla	I zbatuar
5.	Mallrat dhe shërbimet dhe komunalitë	Kryetari të sigurojë përmirësimin e kontrolleve të brendshme në procesin e vlerësimit dhe përzgjedhjes së tenderëve konform kriterëve të përcaktuara në dosje të tenderit dhe në njoftimin për kontratë.	Nuk kemi evidentuar raste të tilla	I zbatuar
6.	Mallrat dhe shërbimet dhe komunalitë	Kryetari të sigurojë ndarjen e drejtë të detyrave në procesin e menaxhimit të aktiviteteve të prokurimit dhe kontratave konform respektimit të kriterëve ligjore dhe rregullative të prokurimit publik.	Nuk kemi evidentuar raste të tilla	I zbatuar
7.	Subvencionet dhe transferet	Kryetari duhet të sigurojë që procesi i vlerësimit të aplikuesve të dokumentohet me dëshmi përkatëse duke siguruar në të njëjtën kohë të mos shkelet parimi i konkurrencës, si dhe përfitues të subvencioneve të jenë vetëm aplikuesit që përmbushin kriteret e përcaktuara në thirrjen publike.		Nuk është adresuar
8.	Investimet kapitale	Kryetari duhet të sigurojë se për të gjitha aktivitetet e prokurimit që kanë të bëjnë me punë, të mos iniciohen procedurat pa u siguruar specifika të qarta sipas projektit ekzekutues të cilat do të ndikonin në eliminimin e vonësve dhe të kostove shtesë.		Nuk është adresuar
9.	Investimet kapitale	Kryetari duhet të sigurojë se menaxherët e kontratave dhe çertifikuesi aplikojnë kontrolle efektive në procesin e shpenzimit të parasë publike dhe menaxhimin e kontratave për tu siguruar se pagesat bëhen vetëm sipas çmimeve të kontraktuara dhe punëve/furnizimeve të realizuara. Po ashtu, për gabimet financiare dhe ndryshimet e identifikuar, komuna duhet të sigurohet se do të bëhet kthimi i mjeteve financiare në buxhetin e komunës dhe realizohen aprovimet e nevojshme për kontratat të cilat ende nuk janë përmbyllur.	Nuk kemi evidentuar raste të tilla	I zbatuar
10.	Investimet kapitale	Kryetari duhet të sigurojë që mos të fillohen projektet pa u siguruar për çështjet e problemeve pronësore, hartimit të specifikave adekuate të projekteve dhe se menaxherët e kontratave formalizojnë procesin e shtyrjes së afateve kur ato janë të nevojshme nga ana e Komunës. Po ashtu, për vonesat e pa arsyetuara, të aplikohen penalet e parapara me kontratë.		Nuk është adresuar

11.	Pasuritë	Kryetari, duhet të sigurohet që do të bëhet azhurnimi i regjistrit të pasurive kapitale konform gjetjeve të auditimit të trajtuara me lartë për të siguruar se të gjitha pasuritë e komunës janë identifikuar dhe regjistruar saktë në regjistrat përkatës të pasurive komunale.	Komuna nuk kishte marr asnjë veprim në procesin e inventarizimit, poashtu për regjistrat e pasurive jo kapitale nën 1,000€ dhe stoqeve nuk kishte shënime të sakta.	Nuk është adresuar
12.	Pasuritë	Kryetari, duhet siguruar se procesi i inventarizimit dhe vlerësimit të pasurive do të kryhet sipas kërkesave të Rregullores 02/2013 për menaxhimin e pasurive jo financiare në organizatat buxhetore.		Nuk është adresuar
13.	Llogaritë e arkëtueshme	Kryetari, duhet të sigurojë efikasitet më të lartë në arkëtimin e llogarive të arkëtueshme. Hartimi dhe aplikimi i programeve dhe procedurave të qarta për mënyrën e menaxhimit, regjistrimit dhe arkëtimit të tyre, do të ishin disa nga masat që mund të sjellin përmirësime.		Nuk është adresuar
14.	Auditimi i Brendshëm	Kryetari, duhet të sigurojë se për pozitat e kërkuara do të bëhen planifikimet buxhetore me kohë dhe se NjAB të plotësohet me staf të mjaftueshëm sipas rregullores për themelimin e NjAB.		Nuk është adresuar

Vlora Spanca, Auditore e Përgjithshme

Zukë Zuka, Ndihmës Auditor i Përgjithshëm

Shehrije Shala, Drejtore e Auditimit

Selvete Foniqi, Udhëheqëse e ekipit

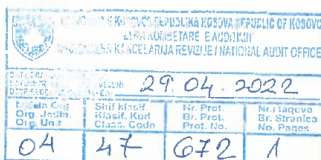
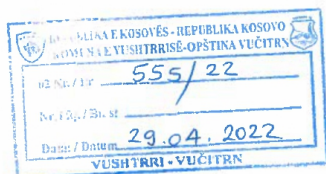
Fetah Osmani, Anëtar i ekipit

Bahri Statovci, Anëtar i ekipit

Shtojca I: Letër konfirmimi

KOMUNA VUSHTRRI

LETËR E KONFIRMIMIT

Për pajtueshmërinë me gjetjet e Auditorit të Përgjithshëm për vitin 2021 dhe për zbatimin e rekomandimeve

Për: Zyrën e Kombëtare të Auditimit

Të nderuar,

Përmes kësaj shkrese, konfirmoj se:

- kam pranuar draft raportin e Zyrës Kombëtare të Auditimit për auditimin e Pasqyrave Financiare të Komunës së Vushtrrisë, për vitin 2021 (në tekstin e mëtejshëm "Raporti");
- pajtohem me gjetjet dhe rekomandimet dhe nuk kam ndonjë koment për përmbajtjen e Raportit
- brenda 30 ditëve nga pranimi i Raportit final, do t'ju dorëzoj një plan të veprimit për zbatimin e rekomandimeve, i cili do të përfshijë afatet kohore dhe stafin përgjegjës për zbatimin e tyre.

Shtojca II: Shpjegim lidhur me llojet e të ndryshme të opinionëve të aplikuara nga ZKA dhe pjesëve të tjera të Raportit të Auditimit

Raporti i auditorit për pasqyrat financiare¹⁰ duhet të përmbajë një opinion për pasqyrat financiare, bazuar në përfundimet e nxjerra nga dëshmitë e marra gjatë auditimit. Kur auditimi kryhet për të vlerësuar gjithashtu përputhjen me legjislacionin dhe rregulloret e tjera, auditorët kanë një përgjegjësi shtesë për të raportuar për pajtueshmërinë me autoritetet¹¹, duke rezultuar me konkluzion mbi pajtueshmërinë.

Për të arritur në përfundimin se një opinion mbi pasqyrat financiare është i modifikuar ose i pa modifikuar, një auditor duhet të sigurohet që rezultatet e auditimit përfshijnë, apo jo, keq-deklarim (e) material(e) ose të përhapur(a), apo të tillë(a) të mundshëm(me), të supozuar në rast kufizimi të fushëveprimit.

Keq-deklarimi është një ndryshim mes shumës së raportuar, klasifikimit, prezantimit ose zbulimit të një zëri të pasqyrës financiare dhe sasisë, klasifikimit, prezantimit ose zbulimit që kërkohet që zëri të jetë në përputhje me kornizën e raportimit financiar në fuqi. Keq-deklarimet mund të vijnë nga gabimi ose mashtrimi.

(shkëputur nga SNISA 200)

Forma e opinionit

Opinion i pa-modifikuar

Formulohet kur nuk janë zbuluar keq-deklarime ose mos-pajtueshmëri; kur janë zbuluar keq-deklarime ose mos-pajtueshmëri, qoftë një i vetëm apo një grumbull, por që nuk është i barabartë me ose nuk e tejkalon nivelin e materialitetit për pasqyrat financiare si tërësi; ose kur keq-deklarimi(et) dhe/ose mos-pajtueshmëria e zbuluar brenda një klase të caktuar transaksionesh nuk është e barabartë me ose e tejkalon nivelin e materialitetit më të ulët të vendosur për këtë klasë të transaksioneve. Formulohet gjithashtu nëse nuk ka kufizim të fushëveprimit ose kur kufizimi i fushëveprimit nuk mund të shpie në shmangie të keq-deklarimit(eve) material(e) dhe/ose mos-pajtueshmërisë(ve).

Kufizimi i fushëveprimit ndodh kur një auditor nuk është në gjendje të marrë dëshmi të mjaftueshme auditimi për të arritur në përfundimin se pasqyrat financiare në tërësi nuk përmbajnë keq-deklarime materiale.

Auditori duhet të japë **opinion të pa-modifikuar** nëse arrin në përfundimin se pasqyrat financiare janë përgatitur, në të gjitha aspektet materiale, në pajtim me kornizën e zbatueshme financiare.

Modifikimi i opinionit në raportin e auditorit

Auditori duhet të modifikojë opinionin në raportin e auditorit nëse konstatohet se, bazuar në dëshmitë e marra nga auditimi, pasqyrat financiare në tërësi nuk përmbajnë keq-deklarime materiale dhe/ose mos-pajtueshmëri, ose nuk është në gjendje të sigurojë prova të mjaftueshme të auditimit për të arritur në përfundimin se pasqyrat financiare në tërësi nuk përmbajnë keq-deklarime materiale dhe/ose mos-pajtueshmëri..

Opinionit i modifikuar mund të jetë:

- I kualifikuar,
- I kundërt, ose
- Mohim opinionit

Opinionit i kualifikuar

Formulohet kur janë zbuluar keq-deklarime dhe/ose mos-pajtueshmëri, qoftë një i vetëm apo një grumbull, që janë të barabartë me ose e tejkalojnë nivelin e materialitetit për pasqyrat financiare si tërësi; ose kur keq-deklarimi dhe/ose mos-pajtueshmëria e zbuluar brenda një klase të caktuar transaksionesh është i barabartë me ose tejkalon nivelin e materialitetit më të ulët të vendosur për këtë klasë të transaksioneve. Formulohet gjithashtu nëse ka kufizim të fushëveprimit, i cili mund të mos shpie në shmangie të keq-deklarimit(eve) material(e).

Opinionit i kundërt

Formulohet kur janë zbuluar keq-deklarime dhe/ose mos-pajtueshmëri, qoftë një i vetëm apo një grumbull, që tejkalon në mënyrë të përhapur nivelin e materialitetit për pasqyrat financiare si tërësi; ose kur keq-deklarimet dhe/ose mos-pajtueshmëritë e zbuluara brenda një klase të caktuar transaksionesh e tejkalojnë në mënyrë të përhapur nivelin e materialitetit më të ulët të vendosur për këtë klasë të transaksioneve.

“E përhapur” është term që përdoret, në kontekstin e keq-deklarimeve dhe/ose mos-pajtueshmërive, për të përshkruar efektet e keq-deklarimeve dhe/ose mos-pajtueshmërisë në pasqyrat financiare; ose efektet e mundshme në pasqyrat financiare të keq-deklarimeve dhe/ose mos-pajtueshmërisë, nëse ka të tilla, që nuk zbulohen për shkak të pamundësisë për të marrë dëshmi të mjaftueshme e të duhura të auditimit. Efektet e përhapura në pasqyrat financiare janë ato që, sipas gjykimit të auditorit::

- a) Nuk kufizohen vetëm në elemente, llogari ose zëra të veçantë të pasqyrave financiare;
- b) Por nëse kufizohen si të tilla, përfaqësojnë ose mund të përfaqësojnë një pjesë të konsiderueshme të pasqyrave financiare; ose
- c) Për sa i përket shpalosjeve, janë thelbësore që përdoruesit të kuptojnë pasqyrat financiare.

Mohim i opinionit

Formulohet kur kufizimi i fushëveprimit, d.m.th. kur pamundësia për të siguruar prova të mjaftueshme të përshtatshme të auditimit, është i natyrës materiale dhe pervazive.

Paragrafët e Theksimit të Çështjes dhe paragrafët e Çështjeve të Tjera në raportin e auditorit

Nëse auditori e konsideron të nevojshme të tërheqë vëmendjen e përdoruesve në një çështje të paraqitur ose shpalosur në pasqyrat financiare, e cila është sa e rëndësishme aq edhe thelbësore që ata të kuptojnë pasqyrat financiare, por ka dëshmi të mjaftueshme e të përshtatshme se çështja nuk përmban keq-deklarime materiale në pasqyrat financiare, auditori duhet të përfshijë paragrafin e Theksimit të çështjes në raportin e tij. Paragrafi për Theksimin e Çështjes duhet t'i referohet vetëm informacionit të paraqitur ose shpalosur në pasqyrat financiare.

Paragrafi i theksimit të çështjes duhet:

- të përfshihet menjëherë pas opinionit;
- të ketë titullin 'theksim i çështjes' ose ndonjë titull tjetër të përshtatshëm;
- të përmbajë një referencë të qartë ndaj çështjes që theksohet dhe të tregojë se në ç'pjesë të pasqyrave financiare mund të gjenden shpalosjet relevante që e përshkruajnë plotësisht çështjen; dhe
- të tregojë se opinionit i auditimit nuk është modifikuar për sa i përket çështjes të theksuar.

Nëse auditori e konsideron të nevojshme të komunikojë një çështje, përveç atyre që janë paraqitur ose shpalosur në pasqyrat financiare, e cila, në gjykimin e auditorit, është e rëndësishme për përdoruesit në mënyrë që të kuptojnë auditimin, përgjegjësitë e auditorit apo raportin e auditimit, dhe me kusht që kjo nuk është e ndaluar me ligj ose rregullore, duhet të përpilohet një paragraf me titullin "Çështje të tjetra", apo ndonjë titull tjetër të përshtatshëm. Ky paragraf duhet të paraqitet menjëherë pas opinionit dhe pas çdo paragrafi të Theksimit të çështjes.

Shënimet fundore

- ¹ Pajtueshmëria me autoritetet - pajtueshmëria me të gjitha ligjet, rregullat, rregulloret, standardet dhe praktikat e mira relevante në sektorin publik
- ² Raportet tjera janë kërkesë e nenit 8 të së Rregullores 01/2017 për Raportim Vjetor Financiar
- ³ Kolektivisht të referuara si pajtueshmëri me autoritetet
- ⁴ - fatura numër 027/2021 në shumë 29,738€, për mirëmbajtjen e ndriçimit publik ishte pranuar me datën 05.11.2021 ndërsa urdhër blerja ishte proceduar me datën 25.11.2021; - fatura numër 05-E/2021 në shumë 1,170€, transporti i nxënësve ishte pranuar me datën 06.05.2021 ndërsa urdhër blerja ishte proceduar me datën 11/05/2021;dhe - fatura numër 10.20201/51 në shumë 7,000€, për furnizim me mjete praktike ishte pranuar me datën 03.12.2021 ndërsa urdhër blerja ishte proceduar me datën 22/12/2021.
- ⁵ Çmimi për njësi sipas marrëveshjes ishte 0.50€ ndërsa ishin paguar me 2.50€.
- ⁶ Vlera totale e nën-faturimeve është 765 € (34*22.50 €) Vlera
totale e mbi-faturimeve është 337.5 € (15*22.5)
- ⁷ aplikanti nr.09-104/02-0021735/21 dhe nr.09-104/02-0021772/21, aplikanti nr.09-104/02-0021043/21
- ⁸ Inkasimi per vitin 2021 ka qene ne shume prej 495,801€, kurse faturimi per vitin 2021 ka qene ne vlerën prej 850,384€ , atëherë rrjedh se kemi nje realizim prej 58.30 % (495,801/ 850,384=58.30%), rrjedh se rreth 41.7 % te klientëve faturohen dhe nuk paguajnë ose nga 17380 kliente gjithsejt , i bie që 7247 klientë nuk paguajnë fare.
- ⁹ Buxheti Final - buxheti i aprovuar nga Kuvendi i përshtatur më pas nga Ministria e Financave
- ¹⁰ Pasqyrat financiare në sektorin publik përfshijnë po ashtu edhe pasqyrën(at) e ekzekutimit të buxhetit
- ¹¹ Pajtueshmëria me autoritetet: pajtueshmëria me ligjet, rregulloret, standardet, apo praktikat e mira.